

Előfizetési árak:

Egész évre 10.— fét
Félévre 5.—
Negyedévre 2.50
Egy hóra 1.—
Egyes szám 4 kr.

Megjelenik minden-
nap, vasárnap kivé-
telével.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Szerkesztőség és

kiadóhivatal:

Főpiaz, a város-
házzal szemben.

Hirdetések:

Egy hasábos példát
soronként 5 kr-ával
számíttatnak.

Meghívás.

A debreczeni szabadelvü-párt tagjait **folyó hó 9-én Vasárnap d. u. 4 órakor** a Bika szálló éttermében megtartandó

közgyűlésre

tisztelettel meghívom.

A közgyűlésnek tárgyai:

Módosított *szervezeti szabályzat* tárgyában határozás.

Elnök választása, főtitkár másodtitkár és pénztárnok megválasztása.

Debreczen, 1897 május 4.

Lengyel Imre
párt-elnök.

Osztrák követelések.

Debreczen, május 5.

Nem mi rajtunk, magyarokon mult, hogy a hetes kvóta bizottságok tárgyalásai eredménytelenül végződtek. Magyar részről mindent elkövettek, hogy mégis legyen valamelyes sikere a tanácskozásoknak.

Az osztrák deputátusok *merev magatartásán*, tulmerész *követelésein* hajótörést szenvedett az igazságos alapon való békés kiegyezésre irányuló törekvésünk.

De a végeredmény még se lehet más, mint a magyar érdek diadala, ami elvégre érdeke a

monarchiának is, amelynek utoljára is csak kárára lenne, ha egyik fél a másik felett jogtalan előnyöket élvezne. Mert az egyiknek ereje, ereje a másiknak is, ereje a két szervezeti elemből alakult monarchiának. A dualizmus is a teljes jogegyenlőségen alapszik s Magyarország egyenlő erőtényező a Lajthántuli országokkal a nemzetközi viszonyokban.

Az antagonizmust csak is a szenvedélyek s azon látszólagos érdekek képezik, melyeket ezek zászlójukra irnak. A harag lángja legelőször Ausztriában lobbant föl. Az egymással torzsalkodó pártfrakciók, bármily elkeseredéssel küzdöttek egymás ellen, belekapaszkodtak egyetlen szolidaritásba. Létesítettek egyetlen köteleket, mely valamennyit összefűzi. Erre szolgál a magas kvóta követelés. Szomorú, de elvitathatlan tény, hogy a szomszéd állam politikai életében az egységnek és összetartozandóságnak ma már nincs más maradványa, mint Magyarország irányában támasztott pénzügyi követelés. Tudjuk mi jól, hogy Ausztria e szomorú képe pusztán külsőség, s belső részeiben a szomszéd állam szilárd és megrendíthetlen.

Sok század története kétségtelenül megmutatta, hogy a lajthántuli államalakulás, mely hasonlít a konglomeratum közeteg létre-

jöttéhez, sokkal nagyobb szilárdsággal bír, mintsem sejthetné, a ki annak csak ephemer jelenségeit nézi. Még a nagy hadiszerencésétségek sem voltak képesek azt összetörni, s akkor sem, midőn Magyarország nem csak nem támogatta, hanem fegyveres ellentétben volt vele.

Annál kevésbbé törhetik szét Ausztriát faji és felekezeti küzdelmei, mert bármennyire elfajulhatnak ezek, az örök ragaszték, a törhetlen kapcsolat, a dinasztia és a dinasztától képviselt állami egység gránitszilárdsága érvényesülni fog.

De valamint csak átmenetiek Ausztriának belső bajai, azonkép csakhamar szakadozásnak fog indulni az osztrák egység látszóan utolsó köteleke, a Magyarország irányában támasztott pénzügyi tulkövetelés. Nem bocsátkozunk ezuttal e követelésnek sem lényege, sem egyéb körülményei fölötti vitatkozásba, csak azt konstatáljuk, hogy az igazság ereje diadalmaskodni fog s ennek fényét el nem homályosíthatja a szenvedély tüzeinek semmi füstje. És itt értjük úgy a lajthántuli, mint a lajtháninenni szenvedélyeket.

A harag tüzeinek lajthántuli élesztői csakhamar tapasztalni fogják, hogy Magyarországra semmi igazságtalan terhet fölkényszeríteni nem lehet. A magyar köz-

T Á R C S A.

Házasság.*

Irta: Ujlaki Antal.

Az új hit szerelemben és a házasságban is fel akarja idézni a bibliai idöket. A leány nem olesó portéka, akit meg gondolatlanul a nyakára varrnak a legénynek. A legény előbb kinézi magának a leányt. De nem vallja meg szerelmét, nem is kurizál neki. Nem beszélget vele sem többet sem kevesebbet mint környezetével. A földi boldogság, úgy tartják ök is, jó részben a házasságtól függ, azért küzdeni kell azért a boldogsáért és érdemeket kell rá szerezni, hogy könnyelműen el ne fecsérelődjék. A legény először tanácskozik a gyülekezet véneivel, elöadja szive szándékát. A vének aztán meghányják vetik a dolgot. Két életről, egy jövőendő család boldogságáról van szó. Ha a vének úgy itélik, hogy úgy a legény, mint a leány hitben, erőben és munkaszeretében elég szilárdak: megengedik a házasságot, ellenkező esetben nem engedik meg s mindenféle bibliai czitátummal igyekez-

nek öket egymástól szétválasztani, ami nem nehéz dolog, mivel a nazarénus úgy neveli a gyermekét, hogy minden érzések fölött a hit domináljon és ha valamit lehetetlennek mond a gyülekezet, abban felsőbb kinyilatkoztatást lásson, mivel isten azokkal közli szándékát e gyülekezet egyes tagjainak sorsáról, akiket már megszállt a Szentlélek. E szent öregek ellen, akiknek beszéde oly szelid, oly lélekreható, hogy is mernének vétetni.

A vének öreg szemekkel mérlegelik a dolgot. A legénynek, leánynak nemcsak a lelkét, a vagyonát, hanem az életrealóságát is megvizsgálják, ha vajjon megoltalmazhatja-e családját a nyomortól. Ha a fölsorolt föltételek hiányoznak, a házasodni akarókat békés türelmre intik. — Ilyen ügyben a hosszú várakozás nehéz kenyér. Az ilyen várakozás bizony sokszor lilium-hervasztás. Ott ülnek a gyülekezetben a fekete kendős vénasszonyok háta mögött a hervadó liliumok, akiknek várakozniok kell... mert még valami hiányzik a boldogságukhoz, aminek a vének szerint nem szabadna hiányozni és azok a vének nem akarják, hogy a Krisztus-hivőkötől sejtesebb emberek származzanak, mint a világiaktól. Söt inkább arra törekszenek, hogy ezen a téren is legyözzék a világiakat, akik ötletszerűen házasodnak

és oly sokszor esupa nyomorultakat hagy-
nak maguk után. Azt akarják, hogy a Krisztus-hivők szépek, erősek és oly módban legyenek, hogy egykönnyen ne kerülhessenek emberpusztító inségbe. Ez az erőszakos liliumhervasztás föllázított. Oly jók és tiszták valamennyien, mint isten legtisztább angyalai. A bimbózás korának édes álmai már régen elmosódtak az epedő arcok vonásaiból. A hit igézetes szelidsége sugározza be évről-évre fakó-arcukat. Hisznek az Istenben és az öket környező emberekben.

A legény csak annyit mond:

— Téged akarlak. Felelj. Akarsz engem?

— A leány azt mondja: igen, vagy nem!

A leány tekintetét az égre függesztve sutogja el a választ. És a válasz többnyire igen, mivel a legény már előre tájékozódott.

Bizony sokszor elmulik az ifjuság, míg a szerelemből házasság lesz. Akkor, ha a gyülekezet vezetői megállapítják, hogy a házasság Istennek tetsző lehet, mivel az akadályozó árnyékok elmultak és a legénynek van már egy kis földje, a leánynak pedig ennyi és ennyi ruházata, edénye és vánkosa; a legény, mondjuk ifju Företeg Pétör, a szegedi gajgonai kapitányságból egy szép napon át-

* A szerzőnek most megjelent „Bibliás” emberek” című kötetéből.

vélemény gyujtogatását hasztalan kísérő honi pártzenvedély és taktika pedig szintén tapasztalni fogja, hogy felesleges árnyakat rajzolt és soha be nem következő veszedelmeket jósoltatott.

Már eddig is tapasztalhatta, hogy a közvéleményt a Bánffy-kabinet ellen a kvóta emelés ezimű hazaárulás vádjával nem lehet fölingerelni. Az egész nemzet jól tudja, hogy a Bánffy-kabinet nemzeti érdeket nem fog fölázdosni. Sokkal magyarabb egész politikájának lényege és szelleme, hogy sem bármit elkövetetne, a mi nemzeti érdekeinkkel ellentétben van.

— **Országgyűlés.** A képviselőháznak tegnap délnél 12 órakor tartott ülésében Szilágyi Dezső elnök bemutatta Pozsonymegye közönségének feliratát a kvóta emelés ellen. Gajári Géza betérjlesztette a mezőkövesdi választás vizsgálatára vonatkozó jegyzőkönyvet. Végül a budapesti telefonhálózat bérletének megszüntetéséről szóló törvényjavaslatot harmadszori olvasásban elfogadták.

— **A 16 §.** A képviselőház igazságügyi bizottsága tegnap délután vette tárgyalás alá az esküdt bíróságokról szóló törvényjavaslat híres 16 §-át, mely az esküdt bíraskodás alól a nyomtatvány útján elkövetett deliktuma egy részét kifejezetten kivésszi s a hivatásos bíróság elé utalja. *Chorin* Ferencz erős támadást intézett e § ellen s módosítványt nyújtott be, mely a hivatásos bíró kompetenciáját a minimumra van hivatva leszállítani. *Erdélyi* Sándor ellenezte a módosítványt. *Polonyi* Géza, a ki ugyan nem tagja a bizottságnak — más módosítványt terjesztett elő. E szerint az esküdtzéki bíraskodás a becsületsértés és rágalmas azon eseteire terjedne ki, midőn a büntetőtörvény a bizonyítást megengedi. A magánbecsület védelmére *Polonyi* az esküdtzéket különösen komplikált és költséges voltánál fogva nem tartja alkalmas fórumnak. A tárgyalást ma d. e. folytatják.

A tanítói árvaház boldog gyermekei.

Irta: **Zalai Márk.**

Debreczen, május 4.

A tavaszi virány balsamos illatára, rengő arany kalászkok koronás erdője, éneklő madarak vig csattanásai, délibábos rónák, virágos mezők, égig kapaszkodó hegyormok és a dus természet összes varázsa távolról sem képes oly költői hangulatot kelteni, oly kellemes érzelmekbe ringatni, mint egy gondtalan naiv ártatlan és vidám gyermekesoport, mely daczára annak, hogy fontos hivatásának és jelentőségének tudatában sincs, mégis az emberiségnek legbeesesebb reménységét, zálogát, egy jobb, egy szebb jövőnek zenéjét képezi.

A temérdek sötét, komor árny, a számos fergeteg és vihar közepette, mely a természet legköltőibb havának első napját vad kirohanásokkal, éktelen kitérőkkel fenyegeti, jól esik egy kis derült, szende napvilág, egy szívmengető, kedélyfelfrissítő szívárvány.

És a hatás annál intenzivebb, annál maradandóbb benyomásu, mert nem a paloták szülöttei, nem a selyem és bársony kényelmes, puha vánkosai közt nevelt gyermekek gyakorolták a járókelőkre ezt a hatást, hanem az igénytelen szegény tanítóknak árván maradt mindkét nembeli gyermekei, kik szerető nevelők kíséretében végtelen hosszú sorokban vonultak végig Debreczen utcáin.

Május 2-án vasárnapon végig sétálva Debreczen Andrassy útján a Péterfia hosszú, tágas, egészséges utcáján, melynek végén szebbek a kertek, illatosabbak a virágok, kiesebb a páratlan szépségű erdő, mint magában a fejedelmi pompájú fővárosban, az üde májusi levegő és virágillat közepette amugy is jól érezvén magam, még fokozottabb mértékben vett erőt rajtam a hangulatteljes öröm és meglepés érzete, midőn szemben velem hosszú sorokban fölönvult több vidám és viruló gyermekesoport, kik tanítóik és igazgatóik kíséretében Isten házába mentek. Magyarország tanítóinak árvái voltak.

Olyan benyomást tettek rám, mintha legalább mágnások gyermekei lettek volna.

Azok az élénk gyermekszemek, azok a friss, piros, pozsgás arcok, az a derék magatartás, jó kedv, különösen pedig az egészséges üdeség, mely mindenkinek homlokáról visszasugárzik, a esinos, czélszerű és gazdag öltöny, mely az egyöntetűség és egyformaság által még emelgetik, bebizonyította mindenki előtt a ki eddig még nem tudta, hogy ezek a gyermekek, kik a sors csapása által árvaságra jutottak, kik természetes nevelőjüket és ápolójukat elvesztették, milyen jól, milyen fenségesen érzik magukat, a magyar állam, a magyar kormány jóságos kezei alatt.

Milyen rend, esin, fegyelem és tisztaság uralkodhatik ebben a páros palotás árvaházban, milyen nagy gondot fordíthatnak rájuk, milyen jóságos apai, anyai szívvel nevelik és oktatják szakavatott, ügyes, jóságos lelkek: mind azt le lehet olvasni a gyermekeknek jó kedvű, egészséges színű arcokról s esinos, czélszerű egyenruháikról. Mégis véghetetlen kegyes és jóságos az Isten. Egyik kezével megsebez, másik kezével meggyógyít.

Soha és sehol sem volt ezeknek az elárvult gyermekeknek olyan jó dolgok és talán soha sem lesz ilyen bőséges, gondtalan és czélszerű ellátásuk mint azoknak gondos kezei alatt, kiket a kegyes gondviselés, az özvegyeknek és árváknak jóságos menyeyi atyja második apának, atyjuk helyettesének adott.

A magyar állam, a magyar kormány soha sem teljesítette jobban és kegyesebben kötelességét, mint tanítói árváival szemben.

És ez némileg kiengesztel, ha a tanítók mostoha sorsára gondolunk a mi tejjel mézzel bővölködő kánaánunkban. Lelkes tanfelügyelőknék kinek a debreczeni tanítói árvaház felállításán kívül első sorban köszönhetjük az ott uralkodó ideális állapotokat és törekvéseket szívünk mélyéből gratulálunk.

Az ő figyelme mindenkire kiterjed. A tanítói árvaházból jut majd minden debreczeni iskolának. És bárhol jelenjen meg iskolát látogatni, mindenütt a mi gyermekeink az árvaház gyermekei iránt érdeklődik csak úgy mint a többiek iránt. Nem hiába nevezik az ottani tanszemélyzetet árvaapának, árvaanyának. Ha nem is vérszerint, de gondoskodás, benső sze-

ballag Szélpál Bálintékhöz, a lányos házhoz, a fehérő szélére. Ennélfogva csak két düllő földet kellett menni, hogy elérje Szélpál Bálint uram fehérre meszelt tanyaházát. Mielőtt beköszöntene, a pitvarban levő gyermeket beküldi a szobába, hogy kérdje meg, hogy szabad-e neki bemenni. Mivel Szélpálék sejtik, hogy mi járatban van a Föregtegék Pétörje, az asszony fölattan ülőhelyéből és a kötőjével leporol néhány széket, a leány lopva megigazgatja haját, az öreg gazda pedig a mellényzsebéből előkeresi a bicskát, hogy majd vág ő kenyeret és szalonmát a legkedvesebb vendégnek, a Pista gyerek azzal az üzenettel fordul vissza a pitvarba, hogy gyűjjön befelé, mivel szivesen látják. Ezekután Pétör a pakfongombos mellényen még egyet ránt, a esizmája hegyével megkoppintja az ajtót és belép.

— Aldjon meg benneteket az Ur! Ezzel köszönt be.

Az asszony és a leány ülve maradnak csak az ember áll föl, kezét szorit a legénynyel, miközben mindketten szeliden néznek egymás szemébe.

A legény előbb szétnéz a szobában. Minden dísz nélkül való hajlék ez. Négy fal hófehérre meszelve, nemkülönbben a menyezet gerendák; az ablakfák zöld színűek. Sehol egy szent kép, egy feszület, vagy szentelt gyertya. Az ablak pár-

kányán néhány eserép virág illatlanok és egyszerűek. Az almáriom fölött akác-fából rótt kis kalitka, abban féllábu hamvaskék fülemile. A kis nyomorék madár a ház leánya, Szélpál Erzsike irtalmából folytatja dalos életét.

Ifju Föregteg Péter leül és maga elé bámul, a leány a földre néz, valamint eleinte egyébről is beszélnek, míg az öreg emlegetni kezdi a hitet, amely anyyira boldogítja az embert, ugy ezen a földön való, mint a tulvilági életében. A hitnek köszönhetjük, hogy a kit szeret a mi lelkünk, midőn érezzük, hogy bekövetkezett az idő, fölkeressük őt és elmondjuk neki, hogy mit akarunk, valamint elmondjuk az nyilvánosan is, a gyülekezet előtt, az emberekkel és Istennek való beszélgetéseink közben. — Szélpálnének ezenközben inog a feje mint a vénülő fa bolingató lombja és a szeretet tekintetével figyel, ugy az urát, aki kezetesen beszél, mint a leányát, aki vérpiros arczezal, kissé szégyenkezve, de boldogan ül székén.

A legény egyszerre csak föláll, öszszekulesolja két kezét és megszólal, remegő, elakadó hangon.

— Az Urnak nevében, igen szépen mögkéröm, hogy egyesüljenek bele.

Majd a leányhoz fordul, ki félig lecsukott szemmel ül, kissé anyjához húzódvá, félénken:

— Valamint te hozzád is szólok, mivelhogy beteljesülhetett, mit én ígertem és eljöttem, igen kérlek, légy az én jegyesem és jőjj velem, amint írva vagyok.

A leány most már egészen lecsüggeszti fejét és okos, beszédes szemét elfátyolozza a köny. Nem szól egy szót sem. Egy kis esend következik, mialatt voltaképp már mindnyájan tisztába jutottak egymással, sőt a lelkük talán épen e esőndben egyesült a legnagyobb erővel.

Szól először az ember. Kissé nehezen kel föl, mivel törődött s csak ugy emelkedik talpra, hogy előbb a két tenyerével ránehezül a térdje kalácsára. Öreg, esett ember, a haja fehér, a szeme szürke, az arcát pedig összerotta az élet sok vihara. Mégis egészben olyan szelid embernek látszik, akiről el sem képzelhető, hogy viesoritani tudja a fogát.

Szintén remegő, de mély hangon beszél, mint akiben megsűrűsödött az érzelem.

— Beleegyezködöm. De mivel az anyja emlőin nevekődött, nehogy énakaratommal megbotránkoztassam, szállaljon mög ő is.

Ezeket mondván, nagy apai szerelemmel néz gyermekére és ünnepélyesen leül.

retet, előre látás, alapos oktatás, ügyes vezetés és boldog jövőjük előmozdítása tekintetében minden árvaházi tanító valóságos atyja és anyja minden egyes gyermeknek.

Ime az internátusok különösen hazánkban, milyen áldást képeznek, milyen szent missiót teljesítenek, ha vezetésük lelkes, értelmes és szakavatott emberek kezeibe van letéve.

Pestalozzinak Rontseannak és Viktor Hugónak, a gyermekek legideálisabb barátjának vidám, megelégedett árnyait látom végig suhanni, midőn e vidám csoportokat látom. A testi, értelmi és erkölcsi nevelésnek valóságos mintaképe a tanítói árvaház. Nehezen, mondhatni keservesen élnek meg a magyar tanítók felekezeti és nemzetiségi különbség nélkül. De ha arra gondolnak, hogy gyermekek kora haláluk esetén mily jóságos apai kezekbe jutnak, akkor gyermekek biztosítása által legalább könnyebben bírnak meghalni.

A török-görög háború.

— Május 5.

A Balkánon a körülményekből ítélve, nincs kilátás egyhamar a békére. Veleztinosnál még mindig ropog a puska. 18000 görög védelmezi az ottani vasúti állomást, nyilván nem azért, hogy megtartsa, hanem hogy időt nyerjenek a farzaloszi hadsereg és a trikalai csapatok szervezésére.

Vólót, egyik legnevezetesebb kikötő városukat a görögök elvesztették s a helyőrség, mintegy 4000 gyalogos Veleztinosz felé vonult, hogy a főereghez csatlakozzék.

Epirusból is kivonultak a görögök s a határszélen állnak a törökökkel szemben, mint a háború előtt. Több újabb momentum is a mellett bizonyít, hogy mindkét fél a háború tovább folytatásával foglalkozik. Krétából a görög csapatok visszahívását jelentik. Vasszos ezredest is elhívták végre, egyik vélemény szerint azért mert nagyobb szükség van rá Görögország védelmének, másik szerint az új miniszterelnök megakartja aláinni Vasszost, a ki egyuttal a király hadsegéde is.

Továbbá minden felől érkeznek az önkéntesek, Franciaországból, Romániából, Amerikából, Olaszországból s ezekkel Türr István tábornok megy szabadság-

harcosnak Görögországba. A harez immár a faj és vallásháború jellegét kezdi ölteni.

A törökök sem látják közelnek a békét, mert Maczedóniában az összes nemzetőröket zászló alá hívták s a fiatal tiszteket a katonai nevelő intézetből oda-küldték tanításra. A törökök félnek a népfelkeléstől is mert a Balkán népei közt nagy az izgatottság. Mitylene sziget is fel-lázadt. A bolgár közvélemény például határozottan ellenkezik a fejedelem békés magatartásával.

Nagy fontosságú eseménye a tegnapi napnak, hogy a porta *Ghazi Ozman basát, a plewnai oroszánt rendelte vissza.* A konstantinápolyi haditanács beláthatta, hogy Edhem basa teljesen betölti hivatását, kár volna tehát a rivalitás felidézésével magát az ügyet és a végeredményt kockáztatni.

Általánosan azt hiszik, hogy Szkuludész görög külügyminiszter hajlandó volna *békét kötni*, de sem ő, sem a miniszterium többi tagja nem tartja helyénvalónak, hogy Görögország maga folyamodjék a hatalmak intervencziójáért, mert az vereségük bevallását jelentené. Ezért arra igyekeznek rávenni az angol és olasz kormányt, hogy azok ajánlják fel mindkét félnek az intervencziót. Salisbury lord hajlandó is volna így eljárni, de Oroszország Ausztria-Magyarország és Németország, feltétlenül ragaszkodnak ahoz, hogy Görögország *megalázkodjék*, minthogy az nem régiben semmibe se vette tanácsukat.

Rallisz miniszterelnök különben képviselői körökben kijelentette, hogy a harc színterén, ahol megjelent, arról győződött meg, hogy a trónörökös képtelen a harez vezetésére.

A esőselék Athénben természetesen hősöködik. Vasárnap behatolt a *trónörökös palotájába*, a berendezést elpusztította, a fegyvereket elvitte s az irományokat elégette.

Több világosságot.

Vélemény a közvilágítás javításáról.

Debreczen, május 5.

A közvilágítás rendezése ügyében a közgyűlés által alakított küldöttség ma beterjesztette javaslatát a városi tanács-

Továbbá Máté evangélioma 5. részének következő 33., 34., 35., 36. és 37. versszakai.

„Ismét hallottátok, hogy megmondott a Régieknek: A te esküvésedben ne hazudj, hanem amiről megesküdtél az Urnak, azt megteljesíted.”

„Én pedig ezt modom néktek hogy semmiképen ne esküdjetek, se az égre: mert az istennek királyi széke.”

„Se a földre: mert az ő lábainak zsámolya: se Jeruzsálemre: mert nagy királynak városa.”

„Hanem a ti beszédeitek legyen, ugy, ugy, nem, nem: ennek felette valami esik, a gonosztól vagyon.”

Az ifju pár ezután minden egyes kérdésre azzal felel, hogy *ugy, ugy és igen, igen.* És az egyszerű „igen”, „nem” vagy „ugy” szavaknak hitelt igényelnek, mivel minden új hitű igazmondónak tartja a másikat, aki inkább az élettől válik meg, mintsem, hogy fogadalmát megszegje.

A házasságot a gyülekezet vezetője megáldja. Majd buzgó könyörgés következik, melyben a gyülekezet isten segédelmét kéri a szerelmes pár részére.

hoz, azon albizottság munkálata alapján, amely *Ábrahám László t. főügyészből, Stahl Géza főmérnökből és Gyóry Kálmán* világítási felügyelő mérnökből állott.

E terjedelmes munkálat, a gázvilágítás kiterjesztése, javítása, rendezése, házi kezelésbe vétele, vagy vállalat útján leendő biztosítására vonatkozó adatokat tartalmazza, anélkül hogy már most állást foglalna akár a házi kezelésbe vétel, akár az augsburgi légszesztársulattal negyedfél év múlva lejáró szerződés meghosszabbítása mellett.

Ugy az al, mint a nagybizottság magára a városi tanács és a közgyűlés bölcsességére kívánja bízni, hogy mérlegelve az egybegyűjtött adatokat, az igényeket, a fennálló viszonyokat, a város jelenlegi pénzügyi helyzetét, megtalálja ezen felette nagyfontosságú feladat körül is a kibontakozás leghelyesebb útját.

A küldöttség egyedül a világítási anyag mellett nyilatkozott eddig határozottan.

Elejtette a villamos világítást, mely még mindig jóval drágább, mint a légszesz, s tökéletesítést igényel; figyelembe se vette a legujabban feltalált acetylent, melylyel még csak kísérleteznek. A legmegfelelőbb és legolcsóbb világítási módnak ma még a gázvilágítást tartja s ezen az alapon van kidolgozva az alább ismertetett munkálat.

Legyen világítva minden utca!

A bizottság javaslata két részből áll. Az elsőben néhány általános elvet állít fel kiindulási pontul s ebből jut el a csőhálózat kiterjesztése, a gázgyári berendezés megváltása s a lámpatartók felállítása költségeinek részletezésére.

A második rész — nagyon természetesen — már kevesebb biztonsággal — mint az első rész — a várható bevételekről szól, a melyek sokféle tényezőnek hatásától és esélyektől függenek.

A bizottság a közvilágítás jótéteményében a város egész belterületének összes utcáit részesíteni kívánja. E ezélebből a várostkörül övező főcsőhálózatot, mivel a jelenlegi csőhálózat szállítási képessége nem felel meg a jövő gázfogyasztásának, be kell kapcsolni és a még világítás nélkül szűkölködő utcákon is csövet kell lefektetni.

Mi most a baj?

A mostani rendszernek igen nagy hibája az, hogy a lámpák tulnyomó része falkarokon van elhelyezve, miáltal a fény egy része haszontalanul vész el; a főbb utcákon pedig az égőtestek messze vannak egymástól; hiba az is, hogy az égők (brennerek) fényszolgáltatási képessége — bár a szerződésnek megfelelő — a mai igényekhez képest a főbb utvonalakon gyöngé.

Ezért javasolják, hogy a 10 méternél szélesebb utcákon a falakra kerítések mellé erősített lámpák helyett oszlopok (kandeláberek) alkalmaztassanak és az élénkebb forgalmu utcákon a világító testek 40, a mellék utcákon pedig 50 méter maximális távolságra álltassanak egymástól. Ajánlják azt is, hogy a legforgalmasabb tereken és utcákon a már kipróbált Auer-féle égőket és izzótesteket vegyék igénybe.

Mibe kerül a csőhálózat?

Az albizottság az új beruházások költségeire nézve tett számításainál részint a helybeli, részint a pozsony-városi gáz-

Ismét esend következett. Egyszerre ruhasuhogás hallatszik s az öregasszony alatt megmozdul a szék.

Fölkel és a két kezével gyöngéden megfogja a legény jobb karját.

— Jó ember, erre a karodra teszem le a gyönyörűséges gyöngököt.

— Eggyös vagy hát, kérdezte az öreg Szélpál.

Mire az asszony derűtséggel palástolva sirását, erősítette:

— Mire az ur így rendelte én is beleegyesülök.

Szélpál uram erre ujólag megrázza a legény karját és a jegyeseket egymás mellé ültetve elhozza a Sion hárfáját és buzgón könyörögnek az istenhez.

A házasság a gyülekezet előtt történik meg. Az igemagyarázó a szószerk elé szólítja a jegyes párt és kikérdezi őket viszonyaik felől s a válaszokból nyilvánosan megállapítja, hogy Förgeteg Pétör és Szélpál Erzsébet isten és ember előtt egyesülnek, mivel mindenk felől megkérdeztetvén, egymáshoz valónak találtattak. Esküt nem tesznek. E helyett fölolvassák előttük Jakab apostoltól a következő részt:

„Mindenek felett mondom néktek, hogy ne esküdjetek, sem az égre sem a földre, hanem a ti erősítéseitek legyen *ugy és ugy*, tagadás nem és nem.”

gyártól beszerzett adatokat dolgozta fel és alkalmazta a helyi viszonyok figyelembe vételével.

1. A közcsővezeték és az összes utcák csővezetéke, 27385 folyó méter hosszúságban 105,085 frtba kerül, amihez még a hálózat mentén esetleg csatorna-építések, burkolatok helyreállítására s előre nem láthatókra 4915 frtot irányzott elő. Ez a tétel tehát kerek 110000 frt költséget jelent.

De ebből a pénzből az ily csőhálózat teljesen előállítható, beleszámítva az elágazási darabokat, szifonokat, csapokat és a csövek alátámasztását.

A gázyári berendezések.

2. Az emlékirat abból a szempontból indult ki, hogy a jövő világítási anyagát is a jelenlegi légszuszgyárban fogják előállítani. Először is tehát számba vette a gyár jelenlegi berendezését, termelő képességét s aztán megállapította, hogy mily arányok szerint kellene azt kibővíteni, hogy a nagyobb fogyasztásnak megtudjon felelni.

Az augsburgi légszusz társulat debreczeni telepe jelenleg forszírozott üzemenl évenként 800,000 köbméter gázt képes termelni és szállítani.

A mult évben, mert ezt kellett számításba venni, a magán fogyasztás 546430, az utcai fogyasztás 176809, vagyis az összes fogyasztás, 723239, a veszteség pedig 342801 köbméter volt.

Hogy a bővítendő cső és világítási hálózat meg a magán fogyasztás szükségletét a gyár akadálytalanul kielégíthesse, a mostani berendezés következőkkel bővítendő ki:

a) Egy 1000 kb. ürtartalmu u. n. teleskop rendszerű gáztartó	50000 frt
b) Egy gázóra kellő csővezetékkel	3600 "
c) Egy szabályozó (regulator) csővezetékkel	1800 "
d) Egy hűtő és mosó	2000 "
e) Egy condensator	900 "
f) Két tisztító	1000 "
g) A jelenlegi helyett új szívó új kazánnal	2500 "
h) Három új kemence és a retorta-ház bővítése	8000 "
i) A telep csőhálózatának átalakítása	1600 "
k) Az igazgatói épület bővítése; kerítés	17500 "
- Mindezek együtt 88900 frtba kerülnek.

515 régi és 593 új lámpa.

3. A világító testek (nem az égiek, hanem a debreczeni utcáiak) elhelyezésére nézve a következő javaslatot teszi a bizottság:

Az indóház előtti téren, Nagy- és Kisvárad, Piacz, Péterfia, Hatvan Széchenyi, Miklós, Csapó, Kossuth, Battyány, Szent-Anna-utcákon, az Egyház-téren és a Kenyérpiazcon egymástól negyven méternyire díszesebb kivitelű kandaláberek, a többi, 10 méternél szélesebb utcákon pedig egyszerűbb lámpaoszlopok állíttassanak s amaz utcákban Auer-égők és izzótestek alkalmaztassanak mindenütt.

Jelenleg van a város utcáin 2 nagy Siemens lámpa, 33 kandaláber és 480 falkar közönséges égővel. A rendezés után is ezekből a régi helyén megmaradna 2 Siemens lámpa, 4 kandaláberes és 60 falkaros lámpa.

Áthelyeztetnék pedig:

180 falkar á 10 frt	1800 frt.
29 kandaláber á 20 frt.	580 frt.

Ujjonnan szerzetnék be:

362 db. díszes kandaláber á 75 frt.	30150 frt.
471 db. egyszerű " á 50 frt.	23550 frt.

Összesen: 56080 frt.

A mostani lámpák és égők mind felhasználhatók volnának.

Az 593 új lámpából 223 drb. egyszerű égővel 5575, — 370 drb. Auer-féle égővel és izzó testtel 11840 és az 515 régi lámpa és égő áthelyezése 2575 frtba kerülne. Vagyis a lámpatartók, lámpák és égők 76070 forinttal szerepelnek a jelentésben.

Az összes munkálatok tehát 274970 forinttal vannak előirányozva. Ehez hozzá számítandó még a gyár jelenlegi berendezésének és hálózatának megváltása, a melyért az 1901-ben lejáró szerződés szerint 125.000 frt jár; hozzá számítandó továbbá a raktári készlet becsértékben, a mire 27000, az előre nem láthatókra pedig 3030 frt vehető fel.

Ugy hogy az összes befektetés költségeit 430.000 frtra teszi a bizottsági javaslat.

Mig a csőhálózat és a világítás kiterjesztése hosszabb időre volna beosztható, addig a gyári épület és berendezés bővítését egyszerre kellene keresztül vinni.

Jubiláló ifjuság.

— A jogászmatinée és majális. —

Milyen ellentmondás! Jogászok és 25 éves jubileum. Akik a jubileumot tartják, valamennyien távol vannak még a 25-ik életévüktől.

De van azoknak a derék, üde kedélyű, életkedvű, reményteljes jogásziúknak egy nemes célú egyesületük, amelyet 25 év előtt alapítottak meg elődeik a diákéletben. Ez a segítő egyesület.

Sok szépet, jót, nemeset, hasznosat tett ez az egyesület, sok becsületet hozott a jogászság hírnevére. Mi sem természetesebb tehát, minthogy negyedszázados fennállását megünneplik szeretetteljes visszaemlékezéssel a multa, örömdus reménynyel a jövőre.

Szavaltat, ének, zene, bankett, tánc — ez a program. A la bonne heure! Ez aztán fiatalokhoz méltó jubiláris program. Ez a program maga már kellemes üdéséget éreztet. Ünnepelni fogunk in dolce jubilo.

Hej, de ravaszok is ám azok a jogászok. Hogy kieszték, mikkel vagy is inkább kikkel lehet magukra és ünnepélyükre irányozni a közfigyelmet.

Kiválasztottak a debreczeni ifju hölgyek díszes soraiból hatot, a legbájosabbat, a legkedvesebbet. Mind a hatot abból a szeretőreméltó, lelkes műkedvelőgárdából, mely Debreczen társadalmi életére annyi befényesítő és felmelegítő napsugarat áraszt.

A mi közkedvelt bájos helyi amateur-művésznőink közül ismét gyönyörködtetni fognak bennünket Degenfeld Anna grófkisasszony, Abrahám Irma és Sárváry Adél kisasszonyok zongoraművészetükkel, Zivuska Irén és Popovics Helén kiasszonyok, a mult-kori Ripp részlet édeshangú primadonnái, énekeikkel és — last not least — a remek előadású dr. Vass Antalné urnő magánjeleneivel vasárnap a zenede termében.

Ezek a jóságos angyalok mindenütt szívelebilineselő készséggel terjesztik ki aranyos védszárnyaikat, ahova csak a szép és nemes hívja őket. Ki tudna aztán ellentállani ennyi mágnés csábos büvkörének!

Ott lesz a debreczeni zenevilág büszkesége, a dr. Uffalussy József, Márton Imre, Kövy Lajos és dr. Láng Sándor urakból álló kitünő quartette, melynek magas képzettségét és pompás harmoniáját csak nemrég volt alkalmunk a színházban csodálni. Ha most hozzávesszük, hogy a Debreczen határain túl is hírneves czimbalomművész Nagy Dezső ur és a finom játékaival gyakran feltűnést keltett képzett hegedűs Unger Géza ur egészítik ki ezt a kedves helyi művészesoprotot, melyhez keretül a Racz Károly muzsikája szolgál, akkor a legjobb bizouyitványt állítottuk ki a jubiláló fiatalok kitünő izléséről, de ügyes élelmességéről is.

Aztán a majális! Májusi ünnepély, amelyet csak az élet májusát élő ifjak rendezhetnek!

Bravo fiatal jogászok! Megvédték derekasan ezt az ügyet!

A város összes öreg és ifju fiatalsága jubilálni fog velük.

Mák Virág.

NAPI HIREK.

— A közgyűlés előkészítése. A jog- és pénzügyi bizottság holnap csütörtökön d. u. 3 órakor ismét ülést tart, melynek tárgysorozatába fél tuczat fontos ügy van felvéve, olyanok, a melyek a májusi közgyűlést is foglalkoztatni fogják. A tárgysorozat a következő:

1. A főreáliskolának főgimnáziummá átalakítása, a ref. főgimnázium számára kért új tanszékek ügyében az ad hoc bizottság javaslata. 2. szőlőskertekre vonatkozó szabályrendeleti javaslat. 3. Havranek és Adriányi építészek felebbezése a 629/1897. sz. tanácsi határozat ellen. 4. A m. á. v. üzletvezetőségének kérelme a gépjavitó műhely mellett létesítendő munkás telep ügyében. 5. A budapesti kath. kör kérelme a Vörösmathy szoborra adományért. 6. Joghallgatók segítő egyesületének kérelme jubiláris alapítvány tevéséért. 7. Polgárosítás iránti kérvény. 8. A Csapókertben házszámzás iránt beadott folyamodvány. Szerintünk ez utóbbi a város belterületének új házszámzásával együtt volna tárgyalandó.

— A kaszinó közgyűlése elhalasztva.

A debreczeni polgári kaszinó folyó hó 9-re kitűzött közgyűlését, tekintettel arra, hogy a jogász segítő-egylet akkor tartja jubiláris ünnepélyét, az azt követő vasárnapra, május 16-ának d. e. 10 órájára halasztotta el.

— Új internátus Debreczenben.

Az idén még eddig alig van Debreczenben számottevő nagyobb építkezés. E téren erős lanyhaság észlelhető. A vállalkozók és építészek irodáiban alig dolgoznak, mert nincs mit. A kőművesek is nehezen találnak munkát idehaza s kénytelenek vidékre menni. Ez időszert a legjelentősebb középítkezés Szent-Anna-utcán folyik, a hol a Svetics-féle leánynevelő intézet utcai homlokzatát tovább építik s az udvaron álló régi zsidó templomot átalakítják kényelmes internátussá. Az ötvenes években fűrdőnek és vendéglőnek használták ezt az épületet. Fényes bálók színhelye volt akkor, később az izr. hitközség szerezte meg s az emeleti részét templomul rendezte be; a földszinten pedig a rabbinus lakott, meg a hitközség tartotta tanácskozásait. Most pedig a róm. kath. zárdai iskolának lesz a jól berendezett internátusa, az emelet közepső részén szép kápolnával, két tágas hálóteremmel, melyek közül a nagyobbik 10.51 méter hosszú, 8.50 m. széles, zongora s nappali szobával. A földszinten lesz egy 10.70 m. hosszú, 8.40 m. széles munkaterem, nagy ebédlő és négy más szoba. Az épület fedelén lévő s kettős háromszögből formált csillagot pedig egy kis tornyocska fölé helyezett kereszttel eszerélik ki.

— Gyilkosság vagy szerencsétlenség?

Csontos János napszámot, kit szombaton este a Miskolcz felől érkező személyvonat elgázolt, tegnap délután bonczolták fel a közkórházban. A bonczolást dr. Izsó Miklós nemrég kinevezett törvényszéki orvos végezte. A törvényszék részéről Szalay Károly vizsgálóbíró, a rendőrség részéről Acs Nagy Ferencz rendőr-fogalmazó s egy tolnok volt jelen. Az újabb nyomozat alapján az a gyanu merült fel Csontosné ellen, hogy ő dobta férjét a robogó vonat kerekei alá. A 114. számú órház őrének vallomása szolgáltatja a gyanuokat. Az őr vallomása szerint mikor a vonat közeledett, ő a sinpár egyik oldalán várta a vonat elhaladását, de mielőtt ez megtörtént volna, a sinpár másik oldaláról egy asszony ugrott át hozzá s addig, míg a vonat el nem haladt, nem szólt semmit, csak azután kereste a férjét, kit pár lépésnyire meg is találtak holtan. A gyanut, hogy Csontosné dobta férjét a kerekek alá, meg-

erősíti még hallgatása elmaradt nyire előzolhatta, hozasszony, ban férjvétek, — fosal a vonórség az a tegnapi séghez a

polgárme földmive delemről. kitorésév nyen. A s különböz erővel, n állategés ban 177 járásban Kertész kösüszege Mindem detben z tanács p vén ki, gett a h felhajtás illetőleg A rendő seit a l földmive tette. A geket p boles, B gyék ali megfelele

előtt 10 férfi nek háznak üvegabl garázdál ker. re Miklós Vadas születési sági i reggel állást l vány a enyhe Baja on Janszki telekkör latkozot I. Vilmo jósolta. tani hiv ez valan elkábult szemei elveszte hogy b osztályá sok elm datosan hogy a üldözői tagadná renesétl mes vol megfigy

István, a lentést t intézetbe sőt tegn melyből el. A re

erősíti még az is, hogy az asszony első kihallgatása alkalmával azt állította, hogy ő elmaradt férjétől, az mintegy 30-40 lépésnyire elől járt s részeg is volt s így gázolhatta el a vonat. A vizsgálat kiderítette, hogy Csontos részeg volt s így az asszony, — ki nem élt a legjobb viszonyban férjével folyton perlekedtek, verekedtek, — férjét részeg állapotban egy dobással a vonat kerekei alá lökhette. A rendőrség az erre vonatkozó jegyzőkönyvet még a tegnapi nap folyamán átette a kir. ügyész-séghez a vizsgálat tovább folytatása czéljából.

— **Debreczen zár alatt.** Simonffy Imre polgármester ma levélben is értesítette a földmivelségi minisztert arról a veszedelemről, a mely városunkat a sertésvész kiterjedésével már másodízben sújtja érzékenyen. A sertésvész a város határának három különböző helyén lépett fel vehemens erővel, még pedig Liptai Miklósnak az I. állategészségü járásban fekvő hizlalójában 177 drb. Molnár Istvánnak az V. járásban fekvő tanyáján 184 drb. és ifj. Kertész Jánosnak a XXVI. járason lévő kösüzegi tanyáján 42 drb. sertés között. Mindeme fertőzött helyek mindjárt kezdetben zár alá helyeztetek. A városi tanács pedig a vést járványosnak jelentvén ki, a tovább terjedés meggátlása végett a heti és országos sertésvásárokat a felhajtást további rendelkezésig eltiltotta, illetőleg a *sertésvásárokat beszüntette*. A rendőrkapitányság vonatkozó jelentéseit a benczjegyzőkönnyekkel együtt a földmivelségi miniszterhez felterjesztette. A szomszédos városokat és községeket pedig, továbbá Hajdu, Heves, Szabolcs, Békés, Szatmár és Biharvármegyék alispánjait a tett intézkedésekről megfelelő módon értesítette.

— **Elmebajos garázdálkodó.** Ma délelőtt 10 óra tájban egy uriasan öltözött férfi nekiment a csapó-utczai Páris-kávéháznak és botjával úgy nekivágott a nagy üvegablaknak, hogy az összetört. A garázdálkodót rögtön bekisérték az I. ker. rendőrkapitánysághoz, ahol Jeney Miklós fogalmazónak előadta, hogy ő Vasas Ernő Géza, hódmezővásárhelyi születésű, 37 éves, református, járásbírói inok Trencsén-Baában. Hétfőn reggel érkezett Debreczenbe, hogy itt állást keressen, mert orvosi bizonyítvány alapján szabadságot kapott és enyhe levegőt ajánlottak neki. — Baja onnan ered, hogy 11 év előtt a Janszki-ügy alkalmával Eperjesen, ahol telekkönyvi tisztviselő volt, rosszul nyilatkozott a három császár találkozásáról és I. Vilmos] német császár halálát is megjósolta. Irigyei ekkor meg akarták fosztani hivatalától és egy orvossal egyetértve, ez valami szert adott be neki, melytől elkábult, görcsösen összehuzódott és a szemei kidüledtek, sőt még hallását is elvesztette. Üldözését azzal folytatták, hogy beadták a Rókus-kórház megfigyelő osztályába, onnan pedig az őrjármesterek elmeorvosintézetébe. — A tettét tudatosan és szándékosan követte el, hogy a rendőrség védelme alá kerüljön üldözői elől és ha ezt a rendőrség megtagadná, nagy bünt fog elkövetni. A szerencsétlen, bár előadása higgadt és értelmes volt, elmebajosnak látszik és egyelőre megfigyelés alá helyezték.

— **Lopás a gazdasági intézetben.** Czajlik István, a külső gazdasági intézet intézője jelentést tett a rendőrségnél arról, hogy az intézetben ismételen lopások fordulnak elő, sőt tegnap egy szekrényt feltörve találtak, melyből jelentékeny értékű tárgyakat vittek el. A rendőrhatalóság azonnal kiküldte Kővér

Gyula lovasrendőrbiztost a nyomozás megajtására.

— **Egy debreczeni ember meggyilkolása.** A b.-pesti lapok sokat irnak hétfő óta arról a rejtélyes halálról, melylyel Nagy István, a nemzeti színház főruhátárosa, szombatról vasárnapra virradó éjjel kimult. Kezdetben öngyilkosságra gondoltak. Mert Kovács Irma, akivel Nagy közös háztartásban élt, maga lármázta fel a ház lakóit, hogy a szeretője tört mártott a saját mellébe. Nagy, mire a lakók befutottak a szobába már halott volt. De csakhamar alapos gyanu merült fel az asszony ellen, hogy ő gyilkolta meg Nagyt, mert elég oka volt meggyülni ezt az embert, akivel örökösen torzalkodott s a ki durván, kegyetlenül bánt vele. Egyszer rá is lőtt. Máskor meg az asszony akart elkeseredésében öngyilkossá lenni. Nagy István is, a szeretője is *debreczeni származásúak*. Kovács Irma, aki egy izben Nárai Vilmának nevezte magát, 25 éves asszony. Férjétől Tóth Gyula állatorvostól elváltan él s három gyermeke van. A gyanu alapján elfogták s beszállították a büntetőtörvényszék fogházába.

— **A cigány lelkiismerete.** Roppant bűnsulya nehezedett a szegény „Galuska” cigány lelkére a hajdu-szoboszlói kir. járásbíróóság börtönében. Nem kevesebb bűn terhelte, mint az hogy 12-13 éves leányát vadállatias módon megbántotta. Nagy beteg lett a szegény leány. Galuska börtönbe került s megsemmisülve, reszkette várta nap-nap után a leánya felől érkező híreket. Mert Galuska részeg volt, mikor a kimondhatatlan bünt elkövette. Hitte, hogy leánya meggyógyul s remélte, hogy ő is majd kiszabadul a börtönből. A mult héten jó ideig semmi hírt sem hallott a szerencsétlenné tett leányról s ő azt hitte, hogy már fel sem gyógyulhat. — Addig buslakodott s szánta-bánta a roppant nagyságu bünt, hogy a lelkiismeret folytonos nyugtalanságát el nem szenvedhetvén, péntek délelőtt 11 óra után a fogházban levő *törülközővel* magát az ajtó sarkára felkötötte s nemsokára meg is halt. Öngyilkosságának elkövetése előtt még kevéssel a börtönőrrel is beszélgetett. Mulasztás az eseményből kifolyólag természetesen senkit sem terhel. Temetése vasárnap délelőtt volt.

— **Letört rózsza.** A legmélyebb fájdalom lesújtó érzetével tudatjuk felejthetetlen kedves jó leányunk, hü testvérünk, szeretett unokánk és hugunk Juliskának folyó évi május hó 3-án éjjel 11 órakor életének 18-dik évében rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. Felejthetetlen kedves halottunk porrészei f. hó 6-án esütörtökön d. u. 3 órakor fognak Retek-utca 1255 sz. házuktól az ev. ref. egyház szertartása szerint a nagytemplomban tartandó ima után a Hatvan-utczai sirkertben örök nyugalomra helyeztetni. Mely végtisztességre rokonainkat, ismerőseinket szomorodott szívvel meghívjuk. Debreczen, 1897. május 5. Bánatos szülei: Polgár Kovács Péter nejevel Erdey Sárával és gyermekeik, illetve testvérek Ferencz, István, Erzsébet, Mária, János, Péter és Margit. Nagyszülei: Polg. Erdey Pál nejevel Szilágyi Zsuzsánnával és gyermekeik Polgár Balla Mihályné szül. Mike Zsuzsánna és gyermekei; nagybátyjai, nagynénjei, unokatestvérek, közeli s távoli rokonok nevében is. A béke angyala örködjön drága hamvai felett!

— **Feloldott záriat.** Nagy-Létán a sertésvész megszűnven, a község területét a sertésszárlat alól feloldották.

— **Az Ezeréves Magyarország** ez. képes folyóiratot lapunk előfizetői *kedvezményesen* aron kaphatják és pedig egész évre 6 frtért, félévre 3 frtért. Előfizetések a kiadóhivatalban vétetnek fel, a hol a gyönyörűen kiállított első szám, valamint a gyűjtő-mappa (bolti ára 2 frt, előfizetőink részére 1 frt 70 kr) is megtekinthető.

x **Kishivatalnok** bármily irodai munkálatok végzésére ajánlikozik.

Táviratok.

— *A Debreczeni Ellenőr saját tudósítójától* —

Főrangu hölgyek tüzhálála.

— Leégett jótékony bazár. —

Páris, május 5. A párisi arisztokrata hölgyek jótékony czélra tegnap este bazárt rendeztek az elyséi mezőn e czélra felépített fabódében.

Elárusítónők a francia főrangú hölgyek voltak. Oriási közönség lepte el a bazárt a város legjobb köreiből.

Egyszerre **tűz támadt**, melyet a bazárban felhalmozott könnyen gyuló aranyagok rendkívüli gyorsasággal terjesztettek. Irtoztató rémület, borzasztó tolongás és kétségbeesett dulakodás fejlődött ki. Mentésre gondolni se lehetett. A fabódé rohamosan és teljesen leégett.

A borzasztó szerencsétlenségnek **százötven áldozata van, legtöbbször főrangú hölgyek.** A beleégett hölgyek között vannak a dúsgazdag és jótékony *D'Uzes hercegné, Chimay hercegné* (nem a Rigó felesége), *Mungrófné*. Attól tartanak hogy *Alençon hercegné, Erzsébet magyar királyné testvérhuga is a tűzben lelte halálát.*

A borzasztó szerencsétlenség, melyhez hasonlót pár év előtt a vig operaház leégése okozott, általános izgatottságot és leirhatlan levertséget idézett elő, miután a szerencsétlenség **csaknem valamennyi francia főrangú családra mérhetetlen gyászt hozott.**

A király Budapesten.

Budapest, május 5. A király május 16-án Pozsonyból Budapestre jön, mintegy két hétre. Ez alatt többször ad kihallgatásokat. Több udvari ebéd lesz. Szemlét tart a budapesti helyőrség felett ezredkint. Ez idő alatt az uralkodóház több tagja szintén a magyar fővárosban fog tartózkodni.

A kvóta.

Budapest, május 5. Politikai körökben általánosan az a vélemény, hogy Badeni megígérte pártjának és támogatóinak, hogy keresztülviszi a 36% kvótát a magyaroknál, míg a magyarok elvannak szánva, hogy a 34%-nél többet el nem vállalnak. Nagyon könnyen meglehet azonban, hogy — bár könnyen menni nem fog — a magyarok kénytelenek lesznek föl vinni egész 35 százalékig, de abban aztán nincsen kétség, hogy az osztrákok a legnagyobb készséggel fogadják el a 35 százalékot, mert ezzel remélik a Badeni-kormányt megmenthetni. A király döntése valószínűleg a 35 százalék mellett fog szólni, — bárha csak tanács ajánlat alakjában is — és nem lehetetlen, hogy ezt Bánffy is elfogadja és pártja nagytöbbségével is elfogadtatja. A döntés e tárgyban már a legközelebbi időre várható.

S z i n h á z.

Salvini mint Romeo.

Színházunk nagy vendége *Salvini* Gusztáv, az ő rendszerét a Shakespeare „*Romeo és Juliá*”-jával is követte. Kiforgatta a darabot eredetiségéből és átalakította úgy, hogy az ő szerepe mindig domináljon. Ezáltal veszít ugyan a darab eredeti nagyszerűségéből, mert Shakespeare-n javítani nem lehet és minden önkényes változtatás csak a belérték kárára üt ki, de alkalma van a nagy művészek csodálatos képességeit a legszélesebb terjedelemben kifejtteni.

Az ő Romeojáról csak a bámulás legmagasabb hangján beszélhetünk. Első találkozás a Juliával egy fenséges némajáték, mely azonban érthetőbben beszélt, mint minden szó. Az erkély jelenetben a lángoló szív beszél belőle nem deklamáló páthosszal, de az érzelm legtermészetesebb hangján. Leírhatatlan az, hogy fejezte ki arca, hangja az érzelmenek és indulatoknak hirtelen változásait a párbaj-jelenetben. Hatalmasabban nem lehetett feltüntetni azt, hogy uralkodik magán, midőn Tybald sértegeti, hogy háborodik fel, midőn Tybald Mercutiót megöli és hogy esik kétségbe, midőn Tybaldot megölve ennek következményeire gondol. — Jelenetében Lőrincz barátal a kétségbeesés és remény, a fájdalom gyötrelme és a szerelem boldogsága váltakoztak csodálatosan kifejezéseiben. A hajnali jelenet Juliával poétikusabban nem képzelhető. De az egésznek koronája volt a befejezés. Az ő átdolgozása szerint Julia felébredésekor Romeo még él, csak hogy a megívott méreg működik és ő küzd a halállal. Itt Salvini a verizmus igaz, de elborzasztó eszközeivel dolgozott. Iszonyu volt, de a művészi szép még se szenvedett alatta, ez pedig az alakító művészet legmagasabb foka.

Julia szépen illett ilyen Rómeohoz. *Salvininé* férje tanítványa. Ő nem limonádéz, nem a hatásadászat külső eszközeivel dolgozik, de a szívével. Megható és költői éppen a természetessége által, a mely mindig a legszebb, a leghatásosabb marad akár az életben, akár a művészet bármely ágában.

Ezuttal nagyobb közönség gyűlt össze a nézőtérre, mely most átláthatta, mennyit veszített, hogy a világ talán ma legnagyobb jellemzését eddig elmulasztotta megcsodálni és elvesztette azt a gyönyörűséget is, hogy Shylockot láthassa tőle, mert a közönség közönye következtében a mai előadásról lemondott és társulatával elutazott.

M. —

* **Molnár Rózsika felgyógyult.** A mult évad drámai szendéje, aki nagy betegsége következtében időközben megvált Komjáthy társulatától, a fővárosban szerencsésen felépült és mint hírlík, a Vígyszínháznál szerződött.

* **Képcsoportos mutatványok.** A színházban holnap és holnapután Albustanár lép fel. Hires villamos képcsoportjait fogja bemutatni, melyek nemcsak igen érdekesek, de felette oktatók is. Az előadások 6 órakor kezdődnek és 8-ig tartanak. Az árakat leszállították.

Nóra naplójából.

Biztosan tudom, hogy nem szeret, és én sem szeretem egy mákszemnyit sem. Sőt gyűlölöm, ki nem állhatom.

Ugyan mit szeretnék rajta? Azt a bárgyu, öntelt arcot, ami legjobban a holdvilághoz hasonlít? Vagy azokat a szürke szemeket, amikből mindig álom sugárzik? Azt a tejfelszín három szál bajuszt? Vagy azokat a négermódra duzzadt ajkakát? Lomha nagy termetét? A modorát? Bah! Azt az affektált, édeskés modort? Vagy mágnás majmoló, fülsértő orrhangját? Ugyan, hát mit szeretnék rajta?

Nem szerethetném még akkor sem, ha nem kellene gyűlölöm. Pedig gyűlölöm kell. Legérzékenyebb oldalamat sértette meg: a lányhúságomat. Nem akart észrevenni, keresztül nézett rajtam. Nem, ezt nem felejttem el neki soha és gyűlölöm érte halálig.

Mégis legfőbb vágyam, hogy felesége lehessen. És az fogok lenni, ha török, ha szakad?

Azt mondja mindenki, nagyon jó parthie, nagy carrière vár rá. És én édes Istenem, van egy lánynak egyéb czélja, minthogy egy jó parthiet kerítsen magának?

Azt mondta az édes anyám:

— Te Nóra — ezt a gögös majmot meg kell fogni magadnak. Nagy uri asszony lesz belőled. Szép vagy, ügyes vagy, csak láss hozzá.

Hát hozzá láttam.

Nem tudom, kitől, hogy tanuljuk mi lányok azokat az ugynevezett észbontó tekinteteket. Nincs ezeknél hatalmasabb fegyver. Akire vetünk egy pár ilyen tekintetet, az meg van fogva csak észrevegve.

Nem akarta észrevenni. Egyáltalán nem akart észrevenni magamat sem. Hídegen, közömbösen bámult végig rajtam, aztán tovább ment, mintha sosem látott volna. Persze kiesi vagyok neki, — ő is parthiet keres.

Hanem tegnap este, — tegnap este mégis hatalmasba került. Pedig szinte érdememen kívül, merő véletlenből.

Ahogy mentünk fel a bálterembe, a lépcsőházban alig állt ott egy-két rendező. Hozzám lépett és karját nyújtotta. Önkénytelenül összeborzadtam, érezve, hogy itt a döntő pillanat. Reszketett a kezem, amint karjába öltöttem. Ahogy mondani szokták, bizonyos delejes áram futott végig a testemen, aztán a kezemen át az övem. Ez a delejes áram hozzám kapcsolta.

Rám nézett bambán, csudálkozva. Látszott, hogy csak most veszi észre, milyen szép vagyok. Meg volt fogva.

Egész éjszakán át ott lebzelt körültem. Nem mondta, hogy szeret. Hazudott is volna, mert tudom, hogy mást szeret, azt is tudom, hogy kit. Hanem az fittyet vet ő rá.

De a nagy széles képéből, álmos tekintetéből ki látszott az éhség: hogy szeretne belém harapni.

Tessék — itt vagyok. Csak aztán meg ne bánja.

(nb.)

V e g y e s.

Tavas z ?

Rózsafaága ne hajts oly hamar.
Te se siess úgy jázminbokor;
Harmat helyett most sűrűn betakar
A szürke por.

Ó hagyj csak engem langyos lehelet,
Nevető reggel, ne hitegess!
Ne is mondjátok: „Itt a kikelet”
Tavas-z-e ez?

Az erdő kedve hcl van, hova lett?
Ah, szívem egyre napfényt keres!
Halvány virág itt, ott gyér levelek,
Tavas-z-e ez?

Szalay Fruzina.

(A divat bolondságai.) Ha a fenséges-től a nevetségesig csak egy lépés van, úgy ezt a lépést tette meg a női divat. A méltóságteljes, tiszteletet parancsoló női ruha, amelyről már Karr Alfonz is elismerte, hogy komolyabb, mint a férfiaké, immáron sok bolondságnak lett lakóhelyévé. A legújabb, kiválóan bolond „új-donságok” a női divat terén a következők:

A nyolczszögletű zsebkendők. Nem is szólva arról, hogy ríktó pirosak, vagy lilák, nyolczszögletűre vágják őket. Ugyan miért?

Zsebek a zsebkendőn. Apró, illatos ibolyagyökert tartalmazó zacskók számára külön zsebeket varrnak a zsebkendőkre. A jó zsebkendők még elbizzák magukat!

Poéták és festők a zsebkendőn. Az sem szokatlan módja a modern zsebkendők díszítésének, hogy költőkkel verseket iratnak rájuk esinos tulajdonosnők, festő ismerőseikkel pedig kis képeket pingáltatnak az autogrammok közzé. Lehetséges, hogy nem egy festő válik valamelyik szép asszony zsebkendőjén híressé.

Kezdőbetűk — fülön! Eddig minden jó nevelésű uriember a fehérműjére varratta a neve kezdőbetűit. Most, hogy divatba jött két különböző alakú, felemás fülbevaló hordása, a hölgyek nevének kezdőbetűit a fülecskéikre aggatják. A vezetéknevüket a jobb fülükön, a keresztnévüket a balon. Eljön még az idő, hogy némely hölgyek az orrukra fogják akasztani a — lakáscímüket!

(Történelmi órák) **Tanár:** A görögök valódi hősként viselték magukat. És noha vitéz és hatalmas ellenséggel álltak szemközt, egyiknek a bátorsága sem szállott a szímszárba, mert — (egy tanulóhoz) folytasd Pista:

Pista: Mert a görögök még akkor nem viseltek eszimat.

(Egyről-másról.) A francia diákok petíciót intéztek a közoktatásügyi miniszterhez, hogy engedje meg nekik a szünet alatt a cigarettázást. — Erlanger bárónak, a Németországban időző milliomosnak Ferencz fia Holsken tengerparti városból óriási adósságokat hagyva hátra, elutazott nejével. — Londonban a napokban árvezték el XVI. Lajos francia király egy aranyból zománézolt burnótszelenezéjét 880 forintért. — A „British Medical Journal” cz. angol lap, a korai felkelést városi emberekre rendkívül egészségtelennek tartja. A dermedésszerű téli álmodó mormoták és hidegvérűek testének hőmérséklete körülbelül 4 foknyira száll alá s egészen érzéketlenek. Egy virginai ciprusz állítólag 6000 éves. — New-York törvényhozása körülbelül tizenkét millió koronát szavazott meg oly épületre, amelyben az Astor Lenox és Tilden-féle könyvtárak, továbbá az állami könyvtár egyessittetnék.

Közgazdaság.

A magyar agrár-szocializmus és az örökbérlet.

— Irta: Bartha Mór. —

(Folytatás.) 20.

Fiúk, leányok ismerkedjenek meg a *selyem-hernyó-tenyésztéssel*, mely rövid tartamu ápolást azon időben kíván, mikor még a legsürgősb mezei munkák minden kart nem vesznek a családból igénybe.

Az ország azon vidékein, a hol a *kender, len és gyapju* házi feldolgozása és

alkalmazás kiveszett élesztessé ott is, hol tökélyre; a családb szakában hogy, ha nemüinek ják elő, — külföldi kiküszöb kelengyél temes rés produktu gedéssel tatott és idétlen f hasznos családok hat kivü mely ism a mi e e fejt az i a művés zést tud által kife varrottas s valjon munkás helyett, n válik, in házi vás pulják a után, ron ezikk, m házi szs előnyérő tósságát ben hasz

Ta daink né mineks magyar erre nem nünk, h osztály a ges növ táplálko konyha arra is, keresett, konyhak

* U —nyireg tiszalok— nyitása m melylyel díjszabás nek díjté II. és II. mérsékelt kir. állan jában (E 10 krért

A debrec sasá

Magyar „ vas „ kor „ reg Osztrák Egysége Tisza-sz

Magyarj Osztrák f Magyar Osztrák Olasz Bazilika Jó-szív

alkalmazása nincs gyakorlatban, vagy már kivesszék a nők foglalkozása köréből, újra élesztessék fel, vagy vitessék be, itt is, de ott is, hol gyakorolják, emeltessék nagyobb tőkélyre; nemcsak azért mert ez a munka a családban a nőknek majdnem minden szakában ad foglalkozást, hanem azért is, hogy, ha a család fehér — sőt egyéb ruhaneműinek nagyobb részét is házilag állítják elő, — sok kiadást megtakarítanak; a külföldi léhendék pamut-gyártmányokat kiküszöbölik. Férjhez menendő leányok kelengyjének ezek a szövetek fogják tetemes részét alkotni s ezekre mint önkezü produktumokra bizonyos büszke megelégedéssel tekint a háziasszony munkára szoktatott és begyakorolt nő; a mellett az idétlen fényűzéstől is elvonja; nemes és hasznos versenyt fejt ki a szövetkezett családok munkás női közt; még szolgálhat kívülről jövő jövedelem-forrásul is, mely ismét a nő hozományát fogja nevelni, a mi e célra külön kezelve szaporítható; fejt az izlést, mert valóban bámulatos az a művészet, amit a vászonmunkát és himzést tudó és gyakorló vidékeken a nők által kifejtve látunk. Avagy a *kalotaszegi varrottásra* nem büszkeséggel tekintünk-e s vajon szégyenelnék-e mezőgazdasági munkás férfaink használni a pamutgyolcs helyett, mely hamar piszkolódik és ronggyá válik, ingnek és gatyának a szép és jó házi vásznat, a mely minél többször szapulják annál szebb s még évek tartama után, ronggyá vált korában is megbecsült ezikk, mint legjobb papír-anyag stb? A házi zsákok gazdasági alkalmazásának előnyéről egészen felesleges szólanom, tartósságát mindenki ismeri — a kereskedésben használt zsákok felett.

Tanulják meg mezőmunkás családaink női a fejlettebb *konyhakertészetet*, a minnek szintén nem szabad hiányozni egy magyar földműves háztartása mellől; mert erre nemcsak azzal a főtökintettel kell lennünk, hogy a fejlődő és jó módu földműves osztály asztalát kielégíti minden szükséges növényi étel-neművel s egészséges táplálkozására is jótékony hatással van a konyha növényekkel javított étel; hanem arra is, hogy a vidéki fejlődő városokban keresett, kelendő és jól megfizetett ezikk a konyhakerti termelvény.

(Folyt köv.)

* Új személydijszabás. A tiszapolgár —nyiregyházi helyi érdekű vasuton, a tiszalök —büd-szt.-mihályi vonalrész megnyitása napján új személydijszabás lép életbe, melylyel az 1896. okt. 26-án életbelépett dijszabás érvényen kívül helyezettük s melynek díjtételei a III. kocsiszállyra nézve a II. és III. távolsági forgalomban némileg mérsékelteknek. Ezen dijszabás a m. kir. kir. államvasutak dijszabás elárúsító irodájában (Budapest, Csengery-utca 33. sz.) 10 kr-ért kaphatók.

Érték-tőzsde.

A debreczeni „Közgazdasági bank részv.-társaság” közlése. 1897. május hó 5-én.

Allamadósság :

Magyar aranyjárdék 4%.	—	121.75	122.25
„ vasuti beruházási kőt. 4%.	—	122.50	123.50
„ koronajárdék 4%.	—	99.50	100.—
„ regále vált. kőt. 4%.	—	100.50	101.50
Osztrák aranyjárdék 4%.	—	122.50	123.—
Egységes államkötvény 4%.	—	101.50	102.—
Tisza-szegedi 4%-os nyer.-sorsj.	—	138.—	139.—

Sorsjegyek :

Magyar jelzálogbank 4%-os sorsj.	122.—	123.—
„ 3-os	102.50	103.50
Osztrák földhitel sorsjegy 3%-os	117.50	118.50
Magyar vöröskereszt sorsjegy	10.70	11.20
Osztrák	—	21.—
Olasz	—	12.—
Bazilika sorsjegy	—	6.90
Jó-szív	—	4.—

Részvények :

Magyar hitelbank részvény	—	398.—	398.50
Osztrák hitelbank részvény	—	361.50	361.70
Magyaripar-és keresk. bank. r.	—	103.50	104.—

Pénznomok :

Cs. és kir. arany	—	—	5.63	5.69
20 márkás arany	—	—	11.72	11.76
20 frankos arany	—	—	9.52	9.56
1 Sovereigns	—	—	11.95	11.99

Ingtalanok forgalma.

A debreczeni kir. törvényszék telekkönyvi osztályánál. —

1. Fodor János és neje Szőke Juliánna megveszik id. Györffy József és ifj. Györffy József ondódi szántóföldjüket 1250 frtéért.
2. Balogh János 7 hold 515 □ öl területű ujosztású földjeit eladja Eszenyi Imre és neje Gönczi Juliánának 2750 frtéért.
3. Berger Jenő megveszi Palaticz János 40. sorszámu házát 8000 frtéért.
4. Barta Gábor és neje Erdei Juliánna megveszik Tolvaj Józsefné Szele Juliánna, Szele Imre, Szele György és Szele Márton kiskorúak csapókerti szőlőjüknek 258 □ ölet tevő részét 400 frtéért.
5. Özv. Szőke Jánosné Hajdu Mária és Szőke János kadas-utcai 1856. sorszámu házát megveszik Jámbor Imre és neje Szőlősi Mária 5800 frtéért.
6. Ladányi Jánosné Bihari Katalin 4 hold 109 □ öl területű ondódi földjét megveszik Kerekes Sándor és neje Tányér Katalin 1500 frtéért.
7. Ménes Mihály és neje Oláh Zsuzsanna köntös-kerti szőlőjüket eladják Homoki József és neje Orosz Juliánának 950 frtéért.
8. Szabó Józsefné Nagy Juliánna megveszi Balogh Péterné Gyarmathy Zsuzsanna 905 □ öl területű csapókerti szőlőjét a rajta lévő épülettel együtt 800 frtéért.
9. Dr. Szentpály Béni és neje Horthy Ágnes megveszik özv. Göttl Nándorné Mőser Mária, Göttl Irma Tóth Béláné és Göttl Anna Szabó Miklósné tőczőskerti szőlőjüket 3750 frtéért.
10. Dr. Szentpály Béni és neje Horthy Ágnes megveszik Murvai József és neje Gábris Mária tőczőskerti szőlőjüknek 468 □ ölet tevő részét 400 frtéért.
11. Szabados Ferencz és neje Gutti Zsuzsanna ondódi földjüket eladták Gede Mihály és neje Somogyi Zsuzsannának 700 frtéért.
12. Fekete Antal és neje Siteri Lidia ondódi földjüket megveszik Zsupos Mihály és neje Tóth Juliánna 550 frtéért.
13. Ungvári Sándor eladja Mőricz telepi 11. sorszámu házának felerészét neje szül. Csőrsz Sárának 150 frtéért.
14. Tokaji Ferencz ugy, mint kiskorú gyermekei gyámja eladta 3540 sorszámu házát Szigyáró János és neje Kántor Eszternek 1400 frtéért.
15. Debreczen sz. kir. város tulajdonát tevő 64. sorszámu házát megveszik Györfi Péter és neje Boldog Juliánna 4101 frtéért.
16. Kovács István és neje Kocsis Mária megveszik Nagy András és neje Jándi Eszter 2776. sorszámu házukat 1150 frtéért.
17. Perlman Ignáczné Slesinger Juliánna tőczőskerti szőlőjének 300 □ öl területű részét megveszik Molnár Mihály és neje Hüse Mária 300 frtéért.
18. Petneházi Zsuzsanna Angyal Gyuláné megveszi Fábrián Antal és neje Reiczky Paula 3699. sorszámu házukat 1800 frtéért.
19. Végh Mihály házát ujosztású földjével együtt megveszik Both János és neje Szilágyi Juliánna 1580 frt 26 kr-ért.

Kiadó és laptulajdonos :

„Csokonai” nyomda és kiadó részvénytársaság.

Felelős szerkesztő : Zoltai Lajos.

Nyílttér.

Foulárd-selymet 60 krtól.

3 frt 35 krig méterenként — japáni, chinai s. a. t. a legújabb mintázattal és színekben, u. m. fekete, fehér és színes **Henneberg selymet** 45 krtól 14 frt 65 kr. méterenként sima, csikos, koczkázott, mintázott damaszott s. a. t. (mint egy 240 különböző minőségben, 2000 szín és mintázattal s. a. t.) a megrendelt árukat **postabér- és vámmentesen, házhoz szállítva, valamint mintákat postafordultával küldenek Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyárai Zürichben.** Svájcba czimzett levelekre 10 kros és levelező lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven irt megrendelések pontosan elintéztetnek.

414—39—6

Vese, húgyhólyag, húgydara és kőszvénybántalmak ellen, továbbá a légző és emésztési szervek hurutos bántalmainál, orvosi tekintélyek által a

Lithion-forrás

Salvator

sikerrel rendelve lesz.

Húgyhajtó hatása!

Kellemes ízű! Könnyen emészthető!

Kapható ásványvíz-keskedésekben és gyógyszerházakban. A Salvator-forrás igazgatósága Egerben.

444—30—6

Kardos László

Kossuth-utca.

Nagy raktár csakis a legjobb minőségű árukból és pedig: Női kelengye, férfi ing, zsebkendő, asztal- és kávé-készlet, harisnya, paplan és flanel-takarókból.

463—0—8 b

Nagyméltóságú **Gróf Dessewffy Aurél** ur büd-szent-mihályi uradalmában 34 darab Kis-Jenői másfél éves szőke felbugott

magkocza süldő

és 16 „Kis-Jenői” faj másfél éves szőke

magkan süldő eladó,

bővebb felvilágosítást ad **Kozelka Alajos** ur, u. p. **Büd-Szent-Mihály.**

Kiváló tisztelettel

Kozelka Alajos

tisztartó.

465—2—2

Női divatkelmék,

hozávaló legujabb diszek,

fekete és színes

Selymek,

Napernyők

nagy választékban kaphatók

Szabó Lajos fiai

üzégnél

Debreczen, Rózsater.

458-0-8

Tavaszi ruhakelmék

dus választékban raktárra érkeztek

Kunz József és Társa

üzégnél

Debreczen, Kistemplom-bazár.

Visszamaradt szövetek

tetemesen leszállított áron

adatnak el. 427-100-43

Női ruhák

legizlésteljesebb kiállításban jutányosan

s pontosan állítatnak elő.

Mintákkal készséggel szolgálunk.

Keil-lakk

(Glasur)

legkitünőbb mázó-szer puha padló számára.

1 nagy palaczk ára frt 1.35 kr. — 1 kis palaczk ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára. 1 köcsög ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képkeretek stb. bearanyozására.

1 kis palaczk ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujjonnan befestésére.

1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

Mindenkor kaphatók:

442-12-12

Szent-Királyi Tivadar üzégnél Debreczenben.

„MARGIT“

GYÓGYFORRÁS,

„MAGYAR SELTERS“

Vegyelemezve a budapesti m. kir. egyetemen. Szerencsés vegyi összetétele, kevés szabad, de gazdag, félig kötött szénsavtartalma kiváló hatásnak bizonyult, különösen **tüdőbántalmaknál**, a hol a szabad szénsav csekélyebb jeteleléte megóvjá a beteget a káros, sőt veszedelmes izgatástól, ellenben a félig kötött szénsav gazdagsága a gyógyhatásu alkatrészeknek a beteg testrészekbe való gyors és biztos felvételét eszközözi. Ezen tulajdonságának köszönheti a Margit-forrás azon kiváló előnyét is, hogy a hol szabad szénsavtartalom-ban erősebb ásványvizek, mint a **elterai, gleicherbergi, tüdőbajokban**, különösen **tüdővérzé-seknél** már nem alkalmazhatók, a Margit-forrás itt is a legjobb hatás mellett folyton használtatik.

A **tüdőbeteg**ek klimatikus gyógyintézeteiben, különösen a leglátogatottabb **Görbersdorfban** a Margit-víz otthonossá vált. — Orvosi tekintélyeink Budapesten: dr. Korányi, dr. Gebhardt, dr. Navratil, dr. Poór, dr. Kétly, dr. Barbás; Bécsben: dr. Bamberger, dr. Duschek, stb. a legjobb eredményeik alkalmazták a **légző-, emésztő- és húgyszervek** általános hurutos bántalmainál.

Mint ivóvíz

präservatív gyógyszernek bizonyult a **kolera**-megbetegedés ellen,

borral használva a legegészségesebb ital!

Kizárólagos
főraktár

Édeskuty L.

cs. és k. és szerb
k. udv. ásványvíz-
szállítónál,
Budapest.

Ugyisintén kapható minden gyógyszerárban, fűszerkereskedésben és vendéglőkben.

AZ EZERÉVES MAGYARORSZÁG

☼ Képes családi folyóirat ☼ ☼ Kereskedelmi, vasuti és közlekedési közlöny. ☼

Kiadótulajdonos és főszerkesztő: **Laurencic Gyula.**

Ezen rendkívül diszes mű, mely remek illusztrációival, néprajzi, művelődéstörténelmi és ismeretterjesztő tartalmával egyedüli az országban, sőt a külföldön is ritkítja párját, **minden hó 1-én és 15-én fog megjelenni. Egyes szám ára 40 kr.**

Kedvezmény

a „**DEBRECZENI ELLENŐR**“

előfizetői részére.

Lapunk igen tisztelt előfizetői a fenti **díszművet** kedvezményes árban kaphatják és pedig előfi-zetés útján egész évre **6 frtért**, az egyes számokat **30 krjával**.